

PÁLYAMŰ

A Kecskeméti Törvényszék Büntető Kollégiumának
működésével kapcsolatos tervekről és
azok megvalósításának ütemezéséről

Készítette:

dr. Sárközy Szabolcs
kollégiumvezető

Kecskemét, 2019. január 15.

Tartalom:

1.	A Kecskeméti Törvényszék Büntető Kollégiuma helyzetének rövid értékelése - a statisztikai mutatók tükrében (járásbíróságok, törvényszék, megalapozottság)	3
2.	A kollégiumvezető feladatai	7
3.	Eredmények	8
3.1.	A korábbi pályázatomban meghatározott tervek és azok megvalósítása	8
3.2.	Az ítélkezés egységesítésének biztosítása körében tett intézkedések	11
3.3.	Az új Büntetőeljárás törvény hatályosulása a peres ügyekben	12
3.4.	A hármas tanácsok felállításának megszervezése	13
3.5.	A szakmai munka elősegítése és a képzések	14
3.6.	A bírósági integritás	16
3.7.	Részvétel az Országos Programokban	16
4.	Célok	17
4.1.	A Digitális Bíróság, a bírósághoz való hozzáférés	18
4.2.	Az ítélkezés időszerűségének javítása	19
4.2.1.	Az elsőfokú ügyszakokkal kapcsolatos tervek	20
4.2.2.	A másodfokú ügyszak megerősítése	22
4.3.	A bírói munka mérése	22
4.4.	A belső és a külső nyilvánosság biztosítása	23
4.5.	A szakmai munka segítése és a képzések	24
5.	A tudatos vezetés alapjai - /Záró gondolatok/	25

1. A Kecskeméti Törvényszék Büntető Kollégiuma helyzetének rövid értékelése - a statisztikai mutatók tükrében

Az alábbiakban ítélezési szintenként szeretnék számot adni a büntető ítélezésünk helyzetéről a kinevezésem óta eltelt időszak áttekintésével.

1.1. Járásbíróságok

Év	Érkezett	Befejezett
	Járásbíróságok	
2013	31.106	30.566
2014	27.541	30.074
2015	24.659	24.996
2016	23.343	23.579
2017	19.014	18.906
2018	18.983	19.679

A feltüntetett 2018. évi adatok tájékoztató jellegű, előzetes adatok.

Év	Folyamatban maradt
	Járásbíróságok
2013	6.391
2014	3.858
2015	3.521
2016	3.285
2017	3.393
2018	2.697

Befejezés / érkezés %-os aránya járásbírósági szinten

Év	Járásbíróságok
2013	98,3%
2014	109,2%
2015	101,4%
2016	101,0%
2017	99,4%
2018	103,7%

Az ítélezés időszerű. Kiemelem, hogy 2013 óta az ügyhátralék 50%-ot meghaladó mértékben csökkent, ami elsődlegesen az idegenrendészeti ügyek érkezésének

kedvező irányú változására, illetve a befejezések számának növekedésére vezethető vissza. Ezzel összefüggésben az érkezések aránya csak 2013-ban és 2017-ben nem haladta meg a befejezéseket (akkor is csak minimális mértékben maradt el tőle).

Külön kiemelendő, hogy a peres ügyek tekintetében kizárólag 2017-ben maradt el a befejezések száma az érkezésektől. Ebben jelentős szerepet játszik az optimális munkaszervezés, ezen belül is a Kecskeméti Járásbíróság és a Kunszentmiklósi Járásbíróság megerősítése, valamint a szabálysértési ügyek intézésének központosítása.

Az időszerűségi mutatóink jók, a peres eljárások 46%-a hat hónapon belül fejeződik be, a kettő éven túl folyamatban maradt ügyek aránya pedig 5%-on belül maradt (4,7%).

1.2. Törvénytörések

Év	Érkezett	Befejezett
	Törvénytörések elsőfok	
2013	129	122
2014	174	139
2015	188	213
2016	183	177
2017	5.820	5.237
2018	5.883	5.681

* 2017. évtől a BV ügyek is bekerültek az első fokú ügyek közé.

A feltüntetett 2018. évi adatok tájékoztató jellegű, előzetes adatok

Év	Érkezett	Befejezett
	Törvénytörések másodfok	
2013	2.101	2.188
2014	2.069	2.155
2015	2.106	2.043
2016	1.970	1.880
2017	2.006	1.892
2018	2.022	2.069

A feltüntetett 2018. évi adatok tájékoztató jellegű, előzetes adatok.

Folyamatban maradt

Év	Törvényszék elsőfok	Törvényszék másodfok
2013	68	204
2014	103	118
2015	78	181
2016	84	271
2017	1358	385
2018	1560	338

Ami a törvényszék elsőfokú ügyszakát illeti, a peres ügyek ügyforgalmi mutatói viszonylagos állandóságot mutatnak. 2013-ban (a kinevezésem időpontjában) 63, 2018. december 31. napján 69 ügy volt folyamatban, tehát számottevő változás nem következett be. Ezzel összefüggésben nem hagyható figyelmen kívül az ügyek összetétele (a több vádlottas, nagy terjedelmű gazdasági ügyek túlsúlya) és az sem, hogy a nyomozás során eljáró bírák vádemelés utáni kizárása tárgyában hozott Alkotmánybírósági döntésekre (21/2016., 25/2017.) visszavezetethetően a Szegedi Ítéltábla több ítéletünket is hatályon kívül helyezte. A további megismételt eljárások elkerülése érdekében 19 – közte hat kettő éven túl folyamatban lévő - ügy átosztására volt szükség, ami az időszerűségi mutatóink alakulását hátrányosan befolyásolta, egyúttal járásbírói kirendeléseket is szükségessé tett. A nehézségeinket jól mutatja, hogy a - fenti okokra visszavezetethetően – folyamatban lévő öreg ügyeink kétharmadát kényszerűségből kellett átosztani. Ezzel együtt a befejezések aránya 2015-ben (115,9%), 2017-ben (107,9%) és 2018-ban (112,3%) is meghaladta az érkezőket. A hatályon kívül helyezett, illetve átosztott ügyek túlnyomó részét várhatóan 2019-ben befejezzük. A gazdálkodással összefüggő kiemelt ügyek kapcsán bevezetett társas bíráskodás időszerűsége gyakorolt hatásai még nem ismertek.

A peres időszerűségi mutatóinkból kiemelem, hogy az eljárások 45,3%-a hat hónapon belül befejeződött. Az öreg ügyek arányát (33%) viszont csökkenteni kell. Ez várakozásom szerint 2019-ben – a fentebb vázoltak szerint – megvalósul.

Jelentős munkaszervezési nehézséget okoznak a büntetés-végrehajtási (ezen belül külön is a kártalanítási) ügyek, melyek a nemperes ügyforgalom számottevő részét teszik ki. Ezért az ügyszakot megerősítettük és immár négy bíró és négy bírósági titkár végzi az érdemi ügyintézését. Ettől joggal remélhetjük az ügyhátralék – rövid távon kimutatható - számottevő csökkentését. Nem hagyható ugyanakkor figyelmen kívül, hogy az Állampisztasági Büntetés-végrehajtási Intézet jelentős létszámbővítésen ment keresztül és rövid időn belül átadják a Kiskunhalasi Büntetés-végrehajtási Intézetet is. Az ezekből adódó -várhatóan jelentős mértékű – ügyforgalom növekedés pontos mértéke jelenleg nem prognosztizálható, azonban a tényleges adatok ismeretében további átszervezések is szükségessé válhatnak.

A másodfokú peres ügyérkezés az elmúlt években emelkedő tendenciát mutat (2016: 480 ügy, 2017: 538 ügy, 2018:552 ügy). Ezt a befejezések számának növekedésével (2016: 396 ügy, 2017: 492 ügy, 2018:602 ügy) 2018-ban már sikerült ellensúlyozni, egyúttal pedig az ügyhátralékot csökkenteni (2017:552 ügy, 2018:538 ügy). Ebben fontos szerepe volt az elnökhelyettes és a kollégiumvezető bevonásának is. A harmadik állandó Bf. tanács felállításától hosszú távon az ügyhátralék további, számottevő mértékű csökkenését várjuk.

1.3. Az ítékezés megalapozottsága

Megalapozottság 2013-2018 büntető ügyszak						
	2013	2014	2015	2016	2017*	2018*
Járásbírószági szint						
Helyben hagyás	29,1	32,4	33,3	32,1	36,4	41,5
Megváltozt.	66,1	62,6	62,4	61,1	53,3	54,2
Hatályon kívül hely.	4,8	4,7	4,3	5,3	5,9	1,9
Törvényszék I. fok						
Helyben hagyás	13,7	20,0	14,8	26,2	20,7	n.a.
Megváltozt.	56,9	60,0	73,0	67,8	65,5	n.a.
Hatályon kívül hely.	29,4	10,0	8,1	4,8	13,8	n.a.

A bírói munka minőségét elsődlegesen a megalapozottsági mutatók tükrözik vissza. Öröndetes, hogy a járásbírószági szinten a helybenhagyások aránya folyamatosan emelkedik, ezzel együtt a hatályon kívül helyezéseké elenyésző. Ebben álláspontom szerint a bírák megfelelő felkészültség mellett jelentősége van az ítékezés egységesítése körében tett intézkedéseknek is (elvi jelentőségű döntések, hatályon kívül helyezéssel érintett ügyek vizsgálatának közreadása).

A törvényszéki szinten a megváltoztatások aránya magasnak tűnik, azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy ezek jelentős részben kizárólag járulékos kérdéseket érintettek. A hatályon kívül helyezések szinte kivétel nélkül a már hivatkozott AB határozatokban megjelenített jogértelmezésekre vezethetőek vissza.

2. A Kollégiumvezető feladatai

A kollégiumok szerepe az egységes ítélkezés kialakítása szempontjából meghatározó. Nyilvánvaló, hogy elsődlegesen a Kúria szerepét kell megemlíteni, azonban a törvényszékek feladata is jelentős. Figyelemmel kísérik a járásbíróságok ítélkezési gyakorlatát és szakmai állásfoglalásokat alakítanak ki. Ezeknek ugyan a bíróságokra nézve kötelező érvénye és a felekre kiterjedő közvetlen hatálya nincs, azonban a jelentőségük megkérdőjelezhetetlen.

A törvényszéki kollégium működése kizárólag akkor hatékony, amennyiben az illetékességi területén működő ítélőtáblával, illetőleg a Kúriával szorosan együttműködik. Ebben a kollégiumvezető szerepe elsődleges.

A kollégiumvezető a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 118. § (1) bekezdés c) pontja alapján bírósági vezető. A feladatai jellegéből adódóan elsődlegesen a szakmai munka első számú felelőse, aki – az igazgatási vezetők megbízása alapján – esetenként igazgatási feladatokat is ellát.

Meggyőződésem szerint munkája kizárólag akkor lehet sikeres, amennyiben a közvetlen feletteseivel, illetve az Országos Bírósági Hivatallal megfelelően együttműködik. Ebben a vonatkozásban kiemelt szerep jut az OBH stratégia céljaiban lefektetett elveknek.

A kollégiumvezető működését elsődlegesen az alábbi jogi normák szabályozzák:

A Bszi. 118. § (2) és (3) bekezdései szerint:

- A bírósági vezető feladata a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység vezetése.
- A bírósági vezető felel a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység jogszabályoknak, az OBH elnöke által kiadott szabályzatoknak és határozatoknak megfelelő hatékony működéséért.

A Bszi. 124. § (1) bekezdés alapján a kollégiumvezető:

- Szervezi a kollégium munkáját,
- évente beszámol a kollégiumnak,
- ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bírósági szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás (továbbiakban: Szabályzat) 28. § (2) bekezdése szerint a kollégiumvezető feladata különösen:

- Az egységes jogalkalmazási gyakorlat elősegítése érdekében figyelemmel kíséri és elemzi a bírák, a felülvizsgálati másodfokú ügyeket tárgyaló tanácsok ítélkezési tevékenységét.
- Összegyűjti és elemzi, szükség esetén a kollégium elé terjeszti a vitás jogalkalmazási kérdéseket.
- Összehívja a kollégium ülését és a napirendhez kapcsolódó előterjesztés előkészítéséről gondoskodik.
- Évenként összegzi a tanácselnöki feljegyzések általánosítható tapasztalatait, hasznosításukat előkészíti.
- Ellenőrzi a járásbíróságokon és a kollégiumon belül az eljárási határidők és ügyviteli szabályok megtartását.
- Ellátja a jogegységi eljárással összefüggő feladatokat.
- Ellátja a bírósági titkárok, fogalmazók, ügyintézők és az egyéb igazságügyi alkalmazottak képzésének szakmai irányítását, felügyeletét.
- Közreműködik a bírák ítélkező tevékenységének vizsgálatában, a bírák munkájának értékelésében.
- Részt vesz a közérdekű bejelentések és panaszügyek intézésében.
- A szolgálati út betartásával előterjeszti az ítélkezést segítő, támogató, központi intézkedést igénylő javaslatát, különösen a képzés, jogszabályalkotás, szabályzatalkotás, - módosítás körében.
- Javaslatot tesz fegyelmi, kártérítési eljárás kezdeményezésére, megindítására.

3. Eredmények

Az alábbiakban a kollégiumvezetői működésem alatt elért legfontosabb eredményeket szeretném összefoglalni, különböző aspektusokból áttekintve.

3.1. A korábbi pályázatomban meghatározott tervek és azok megvalósítása

A következőkben szeretném röviden bemutatni a kinevezésemet megelőzően elkészített Pályaműben megfogalmazott fontosabb célkitűzéseket és azok megvalósítását.

„Nagyon fontosnak tartom az ítélkezés egységesítését.”

Álláspontom szerint az ítélkezés egységének megteremtése az egyik legfontosabb jogalkalmazói feladat. Ennek első számú letéteményese a Kúria, illetve az Ítéltáblák.

A Bírósági Határozatokban és az Ítéltáblai Határozatokban közzétett döntéseket folyamatosan figyelemmel kísérem és a legfontosabbnak tartott jogértelmezéseket az elektronikusan – e-mailben és a törvényszék intranetes felületén – hozzáférhető Kollégiumi Feljegyzésekben közreadom.

A Kecskeméti Törvényszék tanácselnökeivel rendszeres szakmai konzultációkat tartunk. A tanácsok egymás szakmai álláspontját folyamatosan figyelemmel kísérik, az elvi jelentőségű határozatok pedig – anonimizált formában – a Kollégiumi Feljegyzésekben és az intranetes felületen hozzáférhetőek.

A jogegység megteremtésének fontos pillérei az Országos Kollégiumvezetői Értekezleten elfogadott állásfoglalások (arra is figyelemmel, hogy ezeken a tanácskozásokon a Legfőbb Ügyészség, az Országos Ügyvédi Kamara, valamint az Igazságügyi Minisztérium képviselői is jelen vannak). Nagyon jó gyakorlatnak tartom, hogy túlnyomó részt azokat a jogi felvetéseket vitattuk meg, amelyeket az egyes ítéltáblák és törvényszékek előzetesen megküldtek. Ezek a rendezvények a szakmai ismeretek megszerzése mellett a személyes kapcsolatok elmélyítését is nagyszerűen szolgálják. Büszke vagyok arra, hogy kollégiumvezetői kinevezésem alatt a Kecskeméti Törvényszék mintegy hetven témajavaslatot terjesztett elő. Ezek jelentős részét egyébként kollégiumunk külön is részletesen megtárgyalta (figyelemmel az országos értekezleten kialakított vonatkozó jogi álláspontra is).

Ezen a helyen említem meg a Szegedi Ítéltábla Büntető Kollégiumának szakmai állásfoglalásait (kollégiumi és tanácselnöki vélemények) is, amiket szintén közreadok.

A Szegedi Ítéltábla kollégiumi üléseire több előterjesztést is készítettem, melyek közül kiemelem a pénzmosással kapcsolatosat, mert ez – a Moneyval Munkacsoport jogi álláspontját is megjelenítve – kifejezetten a jogegység megteremtésének elősegítése érdekében készült. A Szegedi Ítéltábla és a Kecskeméti Törvényszék Kollégiuma az országban elsőként tárgyalta meg a témát és fogadott el a bírói jogalkalmazást orientáló állásfoglalást

„Szükségnek tartom, hogy a kollégiumvezető minden naptári évben tekintse át a hatályon kívül helyezések gyakorlatát”.

A korábbi gyakorlatot fenntartva minden évben megvizsgáljuk a hatályon kívül helyezésekkel érintett határozatokat. Nyugdíjba vonulását megelőzően a 3.Bf. Tanács elnöke, azóta pedig a 2.Bf. Tanács egyik tanácselnöke készíti el a vonatkozó szakmai összefoglalót, ügyenként áttekintve és elemelve az érintett határozatokat. Ezt a Kollégiumi Feljegyzésekben közreadom.

„Hangsúlyozni kell, hogy az ítélezés időszerűsége és magas szakmai színvonala nem állhat ellentétben egymással. Az OBH Elnöke a 2012. I. félévéről készített beszámolójában erről a következőket fogalmazta meg: „ A bíró nem kerülhet választásra a gyorsan meghozott vagy szakmailag megalapozott döntés között.”

Kiemelten fontosnak tartom, hogy az ítélezés időszerűsége mellett a határozatok magas szakmai színvonalon (és igényességgel) készüljenek. Úgy gondolom, hogy ezen kritériumoknak a Kecskeméti Törvényszék és az illetékességi területén működő járásbíróságok teljes mértékben megfelelnek. Ezt a megállapításomat számos olyan – egyébként az elsőfokú eljárásban jogerőre emelkedett – határozat is alátámasztja, amikor a bírák eltértek az ügyesszég által indítványozott minősítéstől.

„Arról tehát továbbra sem beszélhetünk, hogy három teljes tanács működik, ami hosszú távon az ideális megoldást jelentené.”

Az ügyforgalmi adatok a Kecskeméti Törvényszéken feltétlenül indokolják három teljes létszámú másodfokú tanács felállítását. Ez – az elnökhelyettes, a kollégiumvezető, valamint kirendelt bírák bevonásával – megvalósult, amit rendkívül fontosnak tartok.

„A szignálás során nagy figyelemmel kell lenni arra, hogy a különösen nagy terjedelmű ügyeket arányosan osszuk szét a bírák között. Ennél fogva véleményem szerint továbbra sincs lehetőség arra, hogy a bírák egyes ügycsoportokra specializálódjanak, szemben a nagyobb létszámú helyi bíróságokkal. A szignálásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy arányos bírói munkaterhelést eredményezzen.”

A Kecskeméti Törvényszék elsőfokú ügyszakában 2018-ban, a másodfokú ügyszakban pedig az idei évben vezettük be az automatikus szignálást, ami az arányos munkaterhet biztosítani tudja. Az elsőfokú ügyszakban természetesen eltérítési lehetőséget is szükséges biztosítani, amire a súlyszám rendszer megfelelően alkalmas.

„Bízom abban, hogy kinevezésem esetén a megye területén dolgozó valamennyi büntető ügyszakos bíróval és bírósági vezetővel gördülékenyen együtt tudok működni. Nyitott vagyok a problémák felvetésére és arra, hogy a megoldásokat közösen találjuk meg. Úgy gondolom, hogy szakmai kérdésekben a gyakori párbeszédre és egymás munkájának segítésére van szükség. A kollégák előtt mindig nyitva áll az ajtó, bármikor felkereshetnek kérdéseikkel, észrevételeikkel. A Törvényszéken és a helyi bírósági szinten megfelelőnek tartom a szakmai kapcsolatokat, azonban a Törvényszék és a helyi bíróságok között javítani kell kommunikációt.”

Kiemelten fontosnak tartom a „csapatmunkát”. Ennek egyik legfontosabb területe az egységes szemléletű igazgatási/szakmai vezetés. A Kecskeméti Törvényszék igazgatási, szakmai vezetőiről elmondható, hogy azonos elvek mentén gondolkodnak, egymással személyes munkatársi, baráti viszonyt ápolnak. A másik munkájának elismerését és tiszteletét alapvetően fontos értéknek tartom.

Ugyanígy optimálisnak ítélem a járásbírószági vezetőkkel, bírakkal, bírósági titkárokkal, fogalmazókkal, ügyintézőkkel való kapcsolatot is. Fontosnak tartom a szakmai problémák felvetését, melyeket szükség esetén a megfelelő fórumokon (kollégiumi ülés, tanácselnöki értekezlet) is megvitatunk.

A Törvényszék és a helyi bíróságok kommunikációja javult. Örömmel tapasztalom, hogy az első-és másodfokú bírák között gyakoriak a szakmai témájú beszélgetések. Összességében a másodfokú határozatok, illetve tanácselnöki feljegyzések tapasztalatai is azt tükrözik, hogy a fellebbviteli bíróság a járásbírószági bírák munkáját elismeri, segíti.

A kezdő bírák munkájának segítésében kiemelkedő szerepet tölt be az instruktorki bírósági rendszer, amelynek tapasztalatai rendkívül kedvezőek.

Szólni kívánok még a Kecskeméti Törvényszék és az Országos Bírószági Hivatal kiváló szakmai kapcsolatáról, amelynek alapja az együttműködés és az együtt gondolkodás.

3.2. Az ítélezés egységesítésének biztosítása körében tett intézkedések

Az ítélezés egységének biztosítását kiemelt feladatnak tartom. Kinevezésemet követően a Kecskeméti Törvényszék Büntető Kollégiuma 32 szakmai ajánlást fogadott el (ebből egyet a civilisztikai kollégiummal közösen).

Az állásfoglalások mellett rendkívül fontosak az elvi jelentőségű - anonimizált formában közzétett - határozatok, melyek közreadásában a másodfokú tanácsok kezdeményező, támogató közreműködése nélkülözhetetlen. Elmondhatom, hogy a tanácsokkal harmonikus együttműködést alakítottam ki, egymás munkáját, egyes elvi jelentőségű kérdésekben kialakított jogi álláspontját ismerjük, ami a jogegység megteremtésének egyik záloga. Az eltérő álláspontok megvitatásában a tanácselnöki értekezleteknek is fontos szerepe jut, ezeket a kollégiumi ülések előkészítése kapcsán is szükséges megemlítenem.

A kollégium szakmai állásfoglalásait és az elvi jelentőségű döntéseket a Kollégiumi Feljegyzésekben - az intranetes felületen - közreadom, de emellett közvetlenül is

eljuttatom a bírákhoz, bírósági titkárokhoz.

A szabálysértések elbírálása kapcsán jelentős eredménynek tartom a központosított ítélkezés bevezetését (a kijelölt bíróság a Bajai Járásbíróság), ami egyrészt az egységes jogalkalmazás, másrészt pedig a székhelyi járásbíróság tehermentesítése szempontjából is kiemelkedően fontos. Ebben a körben említtem meg a kollégium és a törvényszéken létrehozott Szabálysértési Munkacsoport együttműködését, továbbá azt is, hogy a szabálysértési hatóságok részvételével Workshopot szerveztünk, amelynek szakmai anyagát egy színvonalas kiadványban jelentettük meg.

Ezen a helyen kívánok szólni a Szegedi Ítélőtáblával való rendszeres szakmai együttműködésről is. Az Ítélőtábla kollégiuma az illetékességi területén működő kollégiumok előterjesztéseit kivétel nélkül megtárgyalja és az elfogadott szakmai állásfoglalásai az egységes jogalkalmazási gyakorlat kialakítása érdekében meghatározó jelentőségűek. Magam több előterjesztést is tettem, illetve az Ítélőtábla szakmai rendezvényein előadóként is közreműködtem.

Az új Be hatályba lépése óta a civilisztikai kollégiummal való rendszeres együttműködés elsődlegesen fontos. A civilisztikai bírák megfelelően felkészültek a gazdasági ügyek tárgyalására. Örömteli, hogy a legutóbbi kollégiumi ülésünkön egyikük személyesen is részt vett, mint ahogy az is, hogy korábban több alkalommal kaptunk szakmai segítséget a civilisztikai kollégium vezetőjétől és helyettesétől egyaránt. Amennyiben a jogalkotó a gazdálkodással összefüggő kiemelt jelentőségű ügyekben a civilisztikai bírák bevonását továbbra is indokoltnak tartja, akkor mindenképpen szükségesnek tartom a kollégiumok közötti folyamatos egyeztetést, aminek a munkaszervezésre is szükséges kiterjednie. Mindezen túlmenően a polgári jogi igények szakszerű elbírálása érdekében – figyelemmel az új Be szabályaira – is rendszeres szakmai megbeszélések szükségesek.

3.3. Az új Büntetőeljárási törvény hatályosulása a peres ügyekben

A 2018. július 1. napján hatályba lépett 2017. évi XC. törvény alapvető koncepciója az eljárások gyorsítása és ezzel összefüggésben az időszerűségi mutatók javítása volt. A Kecskeméti Törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságok ennek a kritériumnak teljes mértékben megfeleltek, amit jól illusztrálnak az alábbi ügyforgalmi adatok:

2018.12.31-i állapot		
	előkészítő ülésen befejezett ügyek	vádlottak száma a befejezett ügyekben
Kecskemét	69	69
Baja	53	54
Kalocsa	Az 30	47
Kiskőrös	28	35
Kiskunfháza	17	17
Kiskunhalas	59	62
Ksztmiklós	2	2
Törvényszék	4	10
Összesen	262	296
	előkészítő ülésen már megkezdett, de még be nem fejezett ügyek	előkészítő ülésre még kitűzött ügyek
Kecskemét	39	56
Baja	21	16
Kalocsa	13	6
Kiskőrös	43	9
Kiskunfháza	5	9
Kiskunhalas	7	34
Ksztmiklós	5	10
Törvényszék	5	4
Összesen	138	144

Összegezve:

Az új Be. hatályba lépését követően kitűzött ügyek 65,5%-a fejeződött be előkészítő ülésen, ami a vádlottak 67,3%-át érintette.

3.4. A hármas tanácsok felállításának megszervezése

A 2018. július 1. napján hatályba lépett büntetőeljárás kódex – a gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmények esetén – három tagú tanács felállítását írja elő, amelyben az egyik tag szükségszerűen valamelyik civilisztikai (elsődlegesen a gazdasági) kollégium tagja.

Komoly eredménynek tartom, hogy a tanácsok felállítása zökkenőmentesen történt meg az alábbi szempontok figyelembe vételével.

Az ügyforgalmi adatokra figyelemmel szükséges volt, hogy az elsőfokú ügyszakban ítélező büntetőbírák valamennyien tárgyaljanak ilyen típusú ügyeket. Ezért hat háromtagú tanácsot hoztunk létre.

A tanácsok összetételének meghatározásakor a rendezőelv az volt, hogy a tanácsok – a törvényben szabályozott kizárási okok eseteit kivéve – változatlan összetételben működjenek, ezzel biztosítva a tagok közötti hatékony és harmonikus munkakapcsolatot. Ezzel összefüggésben kiemelt szempont a magas színvonalú és időszerű ítélkezés megteremtése, ugyanis az érintett bírának egyesbíróként is számos ügyet kell tárgyalniuk. Ezért változatlan összetételű tanácsokat hoztunk létre oly módon, hogy az érintett büntető ügyszakos bírák egyaránt ellátnak tanácselnöki és előadói bírói feladatokat. Ez oly módon oldható meg optimálisan, hogy a büntető ügyszakos bírák személyenként kettő – a civilisztikai ügyszakos bírakkal kiegészített és azonos összetételű - tanácsban ítélkeznek (az egyik tanácsban tanácselnökként, a másikban előadó bíróként). A civilisztikai ügyszakos bírák szavazó bírói feladatokat látnak el.

Ezzel összefüggésben az ítélkezési szünet alatti a másodfokú tanácsok beosztását úgy alakítottuk ki, hogy a vádemelést követő eljárásból a Kecskeméti Törvényszék egyetlen érintett ügyben se legyen kizárt.

Ennek érdekében minden bíró csak egy hetet ügyelt. A másodfokú tanácsokat nem bontottuk meg, hanem a tanácsok tagjai együttesen látták el az ügyeleti feladatokat, míg az elsőfokon ítélkező bírák mellé törvényszéki vezetőket (elnökhelyettes, kollégiumvezető), illetve büntetés-végrehajtási bírakat osztottunk be. Ezzel sikerült elérni azt, hogy egy tanácsba legfeljebb egy elsőfokú bíró került, ami a gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekményekre figyelemmel elsődleges szempont volt. Az esetleges kizárások kiküszöbölése érdekében civilisztikai ügyszakos bírókat is bevontunk (ezzel a tanácsok négy tagúak lettek ugyan, azonban a civilisztikai ügyszakos bíró kizárólag abban az esetben lett (volna) a tanács tagja, amennyiben valamelyik büntető ügyszakos bíró az eljárásból kizárt).

3.5. A szakmai munka segítése és a képzések

Az ítélkezési munka segítésének egyik legfontosabb eszköze a szakmai állásfoglalások, elvi jelentőségű bírósági határozatok, vizsgálati anyagok közreadása. Az ezzel kapcsolatosan kialakított gyakorlatomról a 3.2. pontban részletesen említést tettem.

A bírói vizsgálatokból levont tapasztalatok és az egyes ellenőrzések során feltárt

megállapítások közzététele ugyancsak meghatározó jelentőségű.

Kinevezésem után nagy hangsúlyt fektettem a bírák képzésére. A magas színvonalú ítélkező munka szempontjából elengedhetetlen a jogszabályi háttér és a vonatkozó bírói gyakorlat naprakész, pontos ismerete.

Emellett fontos az igazságügyi alkalmazottak – ideértve a bírósági titkárokat is – ismereteinek bővítése, ugyanis tevékenységük szervesen kapcsolódik a bírói munkához.

Az elmúlt időszakban az alábbi fontosabb képzéseket szerveztük meg a Kecskeméti Törvényszéken:

Szakértői bizonyítás a büntető peres eljárásokban,
Hatékonyság, időszerűség a büntetőeljárásban (workshop),
Védői jogok a büntetőeljárásban,
Gazdasági háttértudományok,
Közérthetőség és szakszerűség a bírósági jogalkalmazásban,
Különös ismeretek a jegyzőkönyvvezetés köréből (adatlapok, értesítők),
A büntetés kiszabás egységesítése képzés büntető bíráknak és titkároknak.

Külön kiemelést érdemel az Országos Bírósági Hivatal koordinálásával megszervezett „E-Kódex Be. Felkészülés a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény alkalmazására” című képzéssorozat, mely hatékony és eredményes felkészülést biztosított a büntetőeljárási törvény alkalmazására (ezt a „Képzők képzése” nagyban elősegítette).

2018 decemberében „Digitális nap”-ot rendeztünk a Kecskeméti Törvényszéken, amelyen bemutattunk a Digitális Bíróság projekt eredményeit.

Nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy a Szegedi Ítélőtábla és illetékességi területén működő törvényszékek szakmailag felkészült, nagy gyakorlati tapasztalattal rendelkező bírái tartsák az előadásokat, melyeket rendszerint szakmai konzultáció is követett. Ezzel összefüggésben utalok arra, hogy a regionális alapon nyugvó szervezés jó lehetőséget kínál arra, hogy a kollégák személyesen is megismerhessék egymást.

Kollégiumvezetőként magam is rendszeresen tartottam előadást a fenti képzéseken.

3.6. A bírósági integritás

A bírósági integritás biztosítása, megőrzése az egyik legfontosabb kötelezettség, egyszersmind érték.

Jogosnak tűnik az a sokszor hangoztatott felvetés, mely szerint „nem elég tisztességesnek lenni, annak is kell látszani”. Kiemelten fontosnak tartom, hogy az ügyfelek bizalommal forduljanak a bírósághoz. Az automatikus ügykiosztás ebből a szempontból is alapvető jelentőségű. Nem hagyható ugyanakkor figyelmen kívül a rendszer átláthatóságát közérthetően bemutató kommunikáció sem.

Szükséges még szólnom az integritási megbízottról, a bírói vizsgálatokról, továbbá a panaszok, és ezzel szorosan összefüggő egyéb beadványok intézéséről is, melyek segítségével az esetleges anomáliák feltárhatóak. Komoly eredmény, hogy a bírák ellen benyújtott kizárási indítványok és panaszok túlnyomó többségükben megalapozatlanok voltak, ami a tisztességes, lelkiismeretes munkavégzést visszatükrözi. Mentelmi jog felfüggesztésére nem került sor, a fegyelmi helyzet pedig jónak mondható.

A gyakorlati tapasztalatok alapján kijelenthető, hogy a Kecskeméti Törvényszék illetékességi területén az integritás a legteljesebb mértékben biztosított, a törvényben és a vonatkozó OBH Utasításban foglaltakkal teljes mértékben harmonizál. Ennek megőrzését rendkívül fontosnak tartom.

3.7. Részvétel az Országos Programokban

A Kecskeméti Törvényszék kiemelt jelentőséget tulajdonít az országos programokban (tanúgondozás, gyermekközpontú bíróság, nyitott bíróságok stb.) való részvételnek, amelyet magam is minden lehetséges eszközzel támogatok.

A Nyitott bíróságok program kapcsán külön is szeretnék említést tenni a Kecskeméti Katona József Színházzal való rendszeres együttműködésről, melynek előkészítését magam végeztem. 2015-ben a színészek – az igazgató úr vezetésével – ellátogattak egy bírósági tárgyalásra, amelynek gyakorlati tapasztalatait várhatóan szakmai pályájuk során is hasznosítani tudják.

Ezt követte a színművészek közreműködésével megrendezett perszimulációs verseny, melyet 2018-ban már negyedik alkalommal (hagyományosan októberben) tartottuk meg, gimnáziumi tanulók és a média részvételével. Ezúttal egy ittas vezetés miatt indult büntetőügy tárgyalását mutattuk be, elrettentő példát szolgáltatva ezzel a

diákok és közvetetten a nyilvánosság számára is. Úgy gondolom, hogy ez a kezdeményezés méltán népszerű és alkalmas az országos program céljainak megvalósítására.

Magam a Digitális Bíróság Project Határozatszerkesztési Munkacsoportjában, a Közérthetően a Bíróságokról Munkacsoportban és a Moneyval Munkacsoportban veszek részt. Valamennyi Munkacsoport tevékenysége kapcsán általánosságban elmondható, hogy a tevékenységével érintett területen az egységes joggyakorlat kialakítását célozza és a rendeltetését teljes mértékben betölti.

Az Országos Bírósági Hivatal Elnökének felkérésére nagy örömmel veszek részt a „Kollégiumvezetői exchange” programban, amelynek során alkalmam nyílt a Szegedi Törvényszék és a Szolnoki Törvényszék újonnan kinevezett büntető kollégiumvezetőjével szakmai konzultációt folytatni. Remélem, hogy tapasztalataimmal munkájukhoz segítséget tudtam nyújtani.

4. Célok

A célkitűzéseim összhangban állnak az Országos Bírósági Hivatal Elnökének stratégiai célkitűzéseivel, valamint Kecskeméti Törvényszék elnökének közép-és hosszú távú terveivel.

Magam is elsődlegesnek tartom a magas színvonalú és időszerű ítélkezést, amely kizárólag az emberi erőforrások és a tárgyi feltételek optimális elosztása és hasznosítása útján, az integritás (átláthatóság, kiszámíthatóság, ellenőrzöttség) biztosítása mellett valósítható meg. Vallom, hogy az ítélkezés magas színvonala és időszerűsége nem konkurálnak, hanem egymást kiegészítik.

Az emberi források optimális elosztása kapcsán fenn kívánom tartani azt a jó gyakorlatot, hogy valamennyi bírósági titkár a jogszabály által hatáskörébe utalt ügyeket saját nevében eljárva intézi.

A fluktuáció minimalizása érdekében a „megtartó jellegű” intézkedések elsődlegesek. Úgy gondolom, hogy az Országos Bírósági Hivatal és a Kecskeméti Törvényszék ennek érdekében megtett intézkedései hatékonyak voltak. Ezzel összefüggésben FFP programokban való részvétel is nagyon fontos.

Fontos a 3. pontban ismertetett eredményeink megőrzése. Rövid távú célként (2019-ben) a Digitális Bíróság zökkenőmentes bevezetését, a másodfokú ítélkezés megerősítését, illetve a bv. kártalanítási ügyhátralék csökkentését tűztem ki.

Középtávon (2-3 év) tartom megvalósíthatónak a törvényszéki elsőfokú ügyek ügyhátralékának számottevő csökkentését, ugyanis ekkora reményeim szerint az Alkotmánybírósági döntésekre visszavezethető hatályon kívül helyezések folytán elrendelt megismételt eljárások befejeződhetnek. Ezek az ügyek a munkateher szempontjából kimagaslóak és nagy mértékben befolyásolják az időszerűségi mutatóink alakulását. Jelenleg még nem eldönthető, hogy a három tagú tanácsok felállítása az időszerűséget hogyan befolyásolja, és ezzel összefüggésben az sem ismert, hogy a jogalkotó a vonatkozó hatályos szabályozást tartósan fenn kívánja-e tartani.

Járásbíróági szinten rövid távú célként fogalmazom meg azt, hogy a kettő éven túl folyamatban lévő peres ügyek aránya egyetlen bíróságon sem haladja meg az 5%-ot (2018-ban ennek a kritériumnak kettő bíróság nem felelt meg). Az új Be gyorsítást célzó szabályainak következetes alkalmazásával és a helyi vezetők erőfeszítéseivel ez megvalósulhat.

Saját ítélkezési tevékenységemre vonatkozóan a tervem az, hogy – az ügyelosztási rendben foglaltak szerint - elsődlegesen a másodfokú ítélkezésben kívánok részt venni, azonban az elsőfokú ügyek tárgyalásától sem szeretnék teljes mértékben elszakadni. Az új Be alkalmazásával kapcsolatos problémák ugyanis elsődlegesen a gyakorlati tapasztalatok útján ismerhetők meg, továbbá szakmai vezetőként kívánatosnak tartom a párhuzamos ítélkezést azzal a kitéttel, hogy ez nem konkurálhat a szakmai, igazgatási feladatok ellátásával.

4.1. Digitális Bíróság, a bírósághoz való hozzáférés

A célok között kiemelt helyen említem meg a Digitális Bíróság megvalósítását, ami a bírói munkát jelentős mértékben gyorsabbá, hatékonyabbá teszi és nagy mértékben elősegítheti az egységes ítélkezést is.

Ebben a tekintetben a felkészülésnek meghatározó szerepe lesz, ezért már 2019 tavaszán képzést szervezünk a bírácoknak és az igazságügyi alkalmazottaknak.

Az e-akta és az e-ügyintézés (ezzel összefüggésben az Ügyfélcentrumok bevezetése) mind a bírácok, mind pedig az ügyfelek számára jelentős könnyebbséget jelent majd. Ebből a szempontból külön is kiemelem az e-jegyzetet, amelynek segítségével egyetlen alkalmazási felületen valósulhat meg a felkészülés és a határozatszerkesztés. Ennek megfelelő elsajátítása alapvető érdek. Ezzel összefüggésben említem meg a bírósági határozatok közzétételének és anonimizálásának gyakorlatát, ezen belül is azt, hogy tárgyszavas kereséssel egyszerűen hozzáférhetőek lesznek a vonatkozó

bíróági döntések. Ez a magas színvonalú és hatékony igazságszolgáltatás szempontjából meghatározó jelentőségű.

Az e-akta bevezetése elé fokozott várakozással tekintek. Úgy gondolom, hogy ez egy olyan lehetőség, amellyel ha optimálisan élünk, akkor a napi munka egyszerűbbé válik és a sok „rutin feladat” megoldása helyett több idő marad az érdemi munkavégzésre. Ebben rendkívüli segítséget nyújthatnak a Digitális Bíróság Projekt keretében elkészített határozatminták és a benchbook. Ezek nem csupán az ítélezés időszerűsége, hanem annak egységesítése terén is nélkülözhetetlenek. A gyakorlati tapasztalatok tanúsága szerint a jogalkalmazás egyre inkább átveszi az angolszász „esetjogi szemléletet” (a bírósági határozatokban ugyanis rendszeresen a BH és ÍH hivatkozások), amit a magam részéről helyesnek tartok.

A Viavideo rendszer előnyei (idő-és költség megtakarítás) közismertek. A felkészülés megtörtént, rövid távon jelentős eredmények várhatóak.

Ugyanígy a beszédfelismerő szoftver és eszköz jelentősége is elvitathatatlan. Fontosnak tartom a bírák érzékenyítését ezen a területen, hiszen ennek segítségével jelentős időt takaríthatnak meg és az adminisztrátorok a diktálás helyett más fontos feladatot (pl adatlapok kitöltése) láthatnak el.

Örömteli, hogy az egyes központi nyilvántartásokból elektronikus rendszer útján is lekérdezhetünk majd adatokat (Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz). A BIIR rendszer fejlesztéseinek eredményei szintén meghatározó jelentőségűek. A cél nyilvánvalóan az, hogy egyetlen alkalmazási felületről a bírák mindent elérhessenek és a papír alapú ügyintézés kötelezettsége megszűnjön.

Természetesen az e-kapcsolattartókkal való napi szintű, kölcsönös együttműködés nélkülözhetetlen. A problémák rendszeres összegyűjtésében, továbbításában, valamint a megoldások terén egyaránt hatékony közös és proaktív gondolkodás szükséges. A kollégiumvezető szerepe elsődlegesen a felmerült kérdések és az arra adott megoldási javaslatok továbbítása, illetve a megszerzett gyakorlati tapasztalatok megosztása.

4.2. Az ítélezés időszerűségének javítása

A Be. optimális lehetőséget kínál az időszerűségi mutatók javítására. A 3.3. pont alatt vázoltam, hogy a járásbírószágon folyamatban lévő ügyek számottevő része előkészítő ülésen befejeződött. Ezt az eredményt meg kell őriznünk. A tapasztalatok szerint a bírák megfelelően felkészültek, a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket helytállóan

alkalmazzák.

Vannak ugyanakkor olyan tényezők, amelyek befolyásolására a bíróságnak lényegében semmilyen ráhatása nincs, ugyanakkor az ügyforgalom és az időszerűség szempontjából elengedhetetlenül fontosak (bíróság elé állítással, büntetővégzéssel, egyezséggel kapcsolatos ügyészszégi indítványok száma).

Ahogy arra fentebb már utaltam, a 2018. július 1. napján hatályba lépett büntetőeljárási kódex bevezette a Gazdálkodással összefüggő kiemelt jelentőségű ügyek kategóriáját és ezzel összefüggésben a törvényszéken hármas tanács felállítását írja elő. Mindez nagy kihívás és rendkívüli munkaszervezési nehézségek elé állította a bíróságokat és várhatóan kedvezőtlen hatást gyakorol az időszerűségi mutatókra. Erre figyelemmel magam is támogatom az Országos Bírósági Hivatalnak a három tagú elsőfokú tanácsok eltörlésére vonatkozó törvénymódosító javaslatát. Álláspontom szerint ezen - tipikusan költségvetési csalás tárgyú - ügyekben kizárólag közigazgatási ügyszakos bírák bevonása lenne célszerű, ami jelenleg nem biztosítható minden törvényszéken.

A Kecskeméti Törvényszéken - a mai állapot szerint - öt ilyen büntetőügy van folyamatban, melyekben összesen 66 vádlott érintett, a súlyszám pedig meghaladja 2000-et. Jelenleg még nem prognosztizálható, hogy az előkészítő üléseket követően mennyi vádlottat érintően fejezhető majd be az eljárás és ez esetlegesen mekkora mértékű munkateher csökkenést eredményez.

4.2.1. Az elsőfokú ügyszakokkal kapcsolatos tervek

A Kecskeméti Törvényszéken az elsőfokú ítélezés stabilitása csak tartós kirendelések útján tartható fenn. Ez túlnyomórészt alkotmánybíróági határozatokra és felsőbb bírósági jogértelmezésre vezethető vissza.

Az Alkotmánybíróság 21/2016 (XI.30.) számú határozata kapcsán 19 ügyet át kellett osztani, ami az időszerűségi mutatóink alakulását rendkívül hátrányosan befolyásolta. Ezek közül hat darab kettő éven túli (ezen belül három darab öt éven túli) volt, további hat darab pedig 2017. évben „öregedett” hozzá. Mindezen túlmenően a 25/2017. (X.17.) AB határozat értelmezése tovább rontott az időszerűségi mutatóinkon. Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 606/B. § (1) bekezdés b) és c) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezéseket elutasította. Ezzel kimondta, hogy alaptörvény-konform (tehát kötelezően alkalmazandó) a Be. azon rendelkezése, melynek értelmében a törvényszék másodfokú tanácsának tagjaként a 215. § (3)

bekezdése alapján eljáró bíró csak a 2016. november 30. után indult büntetőeljárások esetében minősül kizártnak. Ugyanakkor határozatának indokolásában utalt arra, hogy a kizárási okot a november 30. napja előtt indult eljárásokban is érvényesíteni kell. Ezt az ellentmondást a Szegedi Ítéltábla akként oldotta fel, hogy a kizárási okot minden eljárásban érvényre juttatta. Ennélfogva kettő „mega” ügyünket hatályon kívül helyezte, míg további négy ügyet át kellett osztani a hatályon kívül helyezés elkerülése érdekében (annak ellenére is, hogy a Kúria egybehangzó álláspontja szerint kizárási ok csak a 2016. november 30. napját követően indult eljárásokban létesül, miután ezt a jogi álláspontot a Szegedi Ítéltábla korábban nem osztotta).

Reményeim szerint 2019-ben a kirendeléssel érintett ügyek túlnyomó többsége befejeződik (várhatóan csak egy bíró tartós kirendelésére lesz szükség), ami az időszerűségi mutatóinkat is kedvezően befolyásolhatja.

Mindez értelemszerűen kedvezően érintheti a kirendeléssel érintett járásbíróságokat is.

Kinevezésem esetén a Kecskeméti Törvényszéken változatlanul kiemelt figyelmet fordítanék a büntetés-végrehajtási kártalanítási ügyek intézésére. Jelentős eredménynek tartom az ügyszak átszervezését, aminek következtében jelenleg négy kijelölt bírósági titkár intézi ezt az ügycsoportot. A munkateher kimagasló, ezért fontos az országos gyakorlat rendszeres figyelemmel kísérése. Tudomásom szerint a Budapest Környéki Törvényszéken pilot jelleggel bevezettek egy olyan munkaszervezési megoldást, hogy a titkároknak kizárólag az érdemi ügyintézéssel (határozat hozatal) kell foglalkozniuk. Ebben a vonatkozásban nem hagyható figyelmen kívül a büntetés-végrehajtási intézetekkel való együttműködés, ami a tapasztalatok szerint nem mondható optimálisnak. A probléma megnyugtató megoldása véleményem szerint kizárólag jogszabály módosítás (az eljárási határidő meghosszabbítása, a büntetés-végrehajtási intézetek szerepének pontosítása) útján érhető el.

Az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet bővítéséről és a Kiskunhalasi Büntetés-végrehajtási Intézet közeljövőben várható megnyitásáról a 1.2. pont alatt már említést tettem. A kiskunhalasi ügyek intézésére a törvényszék elnöke a Kiskunhalasi Járásbíróság egyik bíróját jelölte ki, ugyanakkor az ügyforgalmi adatok alakulásától függően további munkaszervezési megoldások is szükségesek lehetnek. Kinevezésem esetén nagy hangsúlyt kívánok fektetni erre a területre.

Ami a Kecskeméti Járásbírószágot illeti, a tartós távollétek megszűnésével várhatóan jelentős mértékben javulnak az időszerűségi mutatók. Meg kell ugyanakkor jegyezni, hogy az öreg ügyek aránya 2016-ban nem érte le az 5%-ot, míg 2017-ben és 2018-ban

csekély mértékben (5,065, illetve 6%) haladta meg. Reményeim szerint 2019-ben ismét sikerül az 5%-os határ alá kerülni, amire a bírák felkészültsége és az új Be „gyorsító csomagja” alapján reális reményünk van.

4.2.2. A másodfokú ügyszak megerősítése

A másodfokú peres ügyforgalmunk évek óta emelkedő tendenciát mutat. Ezt a befejezések folyamatos növekedésével sem tudjuk tartósan ellensúlyozni. Ezért a kettő Bf. tanács mellé mindenképpen szükséges egy további Bf. tanács felállítása, melyet az elnökhelyettes és a kollégiumvezető felváltva vezetnek.

A nemperes ügyforgalmunk folyamatos növekedése indokoltá teszi, hogy az első fokon ítélező bírák a másodfokú ügyintézésben is részt vegyenek. Ennek érdekében a nyomozási bírói határozatokkal kapcsolatos jogorvoslatokat az általam vezetett tanács bírálja felül, elsőfokon ítélező bírák bevonásával. A jövőben szükség lesz a másodfokú tanácsok munkaterhének további csökkentésére is, amit a kártalanítási ügyekkel kapcsolatos felülbírálat átszervezésével tartok megoldhatónak.

Ezzel a másodfokú ítékezés reményeim szerint hosszú távon is stabilizálható lesz.

Álláspontom szerint az elsőfokon ítélező bírák másodfokú ügyszakba történő bevonása az időszerűség javítása mellett az ítélező tevékenységük monotonitását (költségvetési csalásos ügyek túlsúlya) is ellensúlyozhatja és ezáltal a „kiégésüket” is megakadályozhatja.

4.3. A bírói munka mérése

Az új Statisztikai Szabályzat 2019. január 1. napján lépett hatályba. A Szabályzat alapvető koncepciója, hogy rendelkezései a bírák és a bírósági statisztikusok számára többlet terhet nem jelenthetnek. Kiemelt jelentőségű az is, hogy az egyes adatszolgáltató lapok mintái a törvényszékek véleményének figyelembe vételével készülnek, aminek közvetetten az ítélezési tevékenységre is kedvező hatása lesz.

Ebben a körben utalok arra, hogy az elektronikus felületek fejlesztésének eredményeképpen a kért adatok egyszerűen előállíthatóak, ami rendkívüli segítséget jelent a bírósági vezetőknek és a bírának egyaránt.

Örvendetes, hogy a papír alapú perkönyvek és tárgyalási naplók felett végérvényesen „eljárt az idő”, ami egyszerre jelent hely-, költség- és időmegtakarítást.

Visszatérő problémaként jelentkezik, hogy a nemperes ügyek intézését a bírói egyéni statisztikában hogyan számoljuk el. Tényként állapíthatom meg, hogy bizonyos nemperes ügyfajták (perújítás, összbüntetés, kártalanítás) intézése esetenként nagyobb munkaigényű, mint a peres ügyeké. Ezért felmerülhet a súlyszámozási rendszer (mint a bírói munkateher mérés objektív alapú formája) bevezetésének szükségessége. Ezt akár olyan formán is elképzelhetőnek tartom, hogy ügycsoportonként azonos súlyszámot kapnának az egyes ügyek, – a peres ügyek mintájára – bizonyos eltérítési lehetőséggel.

4.4. A belső és a külső nyilvánosság biztosítása

Az átlátható igazgatás egyik záloga a belső nyilvánosság biztosítása. A Kecskeméti Törvényszék intranetes oldala ezt biztosítja. Az oldal időrendben tartalmazza a közleményeket, a hírek pedig tematikusan elkülönülnek.

A belső kommunikációt szolgálja az értekezleti rendszer (ideértve a vezetői és a szakmai értekezleteket egyaránt), továbbá a Novell Groupwise rendszer, valamint a dolgozói elégedettség mérése. A törvényszék igazgatási vezetése rövid távú célként fogalmazta meg a konferencia beszélgetések webes felületű megvalósítását, amelyet magam is támogatok.

Kollégiumvezetőként, sajtószóvivőként és a „Közérthetően a bíróságokért” Munkacsoport tagjaként egyaránt fontosnak tartom a bírósági döntések gyors, közérthető, ugyanakkor szakszerű kommunikációját. Ennek ugyanis meghatározó jelentősége van a társadalmi elfogadottság szempontjából.

Továbbra is törekednék arra, hogy a társadalom széles körét érintő ügyekről a nyilvánosság rövid időn belül, közérthető módon értesüljön. Ebben jelentős segítséget nyújt a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség sajtó munkatársaival való szoros együttműködés, aminek következtében párhuzamos, az egymással sok esetben szükségtelenül versengő kommunikációt elkerüljük.

A közérthetőség nem csupán a nyilvánosság tájékoztatása szempontjából kiemelkedő jelentőségű. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy komoly anomáliákat idézhet elő, amikor a bírák kommunikációját az ügyfelek nem (vagy nem pontosan) értik. Ebből a szempontból nem csupán a jogi szakkifejezések esetleges mellőzésének (illetve elmagyarázásának), hanem a megfelelő beszédtechnikának is fontos szerepe van. Ezért tettem javaslatot arra, hogy 2019-ben a Kecskeméti Törvényszéken a kommunikációs képzést szervezzük meg.

A külső kommunikáció egyik megjelenési formája a bírósági honlap, amelynek

folyamatos fejlesztése elengedhetetlen.

4.5. A szakmai munka segítése és a képzések

Amennyiben az Országos Bírószági Hivatal Elnökétől bizalmat kapok, akkor a szakmai anyagok továbbításának kialakított – és a fentiekben ismertetett – rendjét változtatlanul megtartom. A kollégiumi ülések rendje és a meghívottak köre szintén változatlan maradna. Fontosnak tartom megemlíteni, hogy a kollégiumi ülésen a Gyulai, Szegedi és a Szolnoki Törvényszék kollégiumvezetői mellett, mind az ügyészség, mind pedig az ügyvédi hivatásrend képviselői kifejthetik szakmai álláspontjukat.

A tanácselnöki értekezletek rendje szintén változatlan maradna. Ezeknek a tanácskozássoknak az azonnali megoldást igénylő szakmai problémák megvitatásán túl a kollégiumi ülések előkészítésében is meghatározó szerepük van. Továbbra is számítok a tanácselnökök kezdeményező közreműködésére az elvi jelentőségű határozatok közzététele során.

Az egységes ítélkezési gyakorlat fenntartása érdekében változtatlanul szükségesnek tartom a felülvizsgálattal és a hatályon kívül helyezéssel érintett határozatokkal kapcsolatos vizsgálati anyag elkészítését (évi rendszerességgel, ügyenkénti bontásban).

A tanácselnöki feljegyzéseket a jövőben is folyamatosan figyelemmel kísérem, a tapasztalatok közreadása mellett. Amennyiben szükséges, természetesen szóbeli megbeszélésre is sor kerül.

A szakmai anyagok összegzésének egyik lehetséges gyűjteményének továbbra is a Kollégiumi Feljegyzéseket tekintem, amelyeket – a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően – átlagban legalább havonta egyszer közreadnék.

Továbbra is számítanék a járásbírók együttműködésére, szakmai felvetéseire, előterjesztéseire. Változtatlanul szeretnék részt venni a Kecskeméti Járásbírószék szakmai értekezletein, amit rendkívül hasznosnak tartok. Az ott elhangzott felvetéseket, észrevételeket munkám során mindig igyekeztem felhasználni, szükség esetén szélesebb körben (tanácselnöki értekezlet, kollégiumi ülés) megvitatni.

Nagyon fontosnak tartom a visszatérő jelleggel elvégzett vizsgálatokat (öreg ügyek, hatályon kívül helyezések, elévülés) és a bíró vizsgálatokat is, melyek általános érvényű tapasztalatait a jövőben is megosztanám. Továbbra is követném azt a gyakorlatot, hogy a határozott idejű bírák vizsgálatát a kollégiumvezető végzi.

Az instruktor bírói rendszert a jelenlegi formában tartom szükségesnek fenntartani. Az instruktori szakmai vizsgálati anyagokban rögzítettek rendkívül fontos visszajelzések a kezdő bírák számára.

A képzések szervesen kapcsolódnak a bírói munka segítéséhez. A Kecskeméti Törvényszéken a közeljövőben több olyan regionális képzést is szervezünk (közte ebben az évben a kommunikációs tréninget), melyek a bírák napi munkáját segíthetik.

Az e-akta használatát – a központi oktatást követően - regionális képzés keretében sajátíthatják majd el a kollégák. Úgy gondolom, hogy az elektronikus ügyintézés kiemelkedő jelentőségére tekintettel helyi képzéseket és konzultációkat is szerveznünk kell – az elektronikus kapcsolattartók bevonásával. Álláspontom szerint egy kifejezetten erre a célra létrehozott Helpdesk felület nagy segítséget nyújthatna a felhasználóknak.

Fontos megemlíteni a „távoli asztal” lehetőségét is, ami lehetőséget biztosít a bíróságon kívüli hatékony munkavégzésre. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy az erre a célra biztosított eszközökkel ez problémamentesen megoldható.

A jelentősebb jogszabály változások esetében példaértékűnek tartom a Képzők Képzése révén felépített oktatási struktúrát, amiről a Be bevezetése kapcsán a bírák és a titkárok személyesen is meggyőződhetnek. Úgy gondolom, hogy ennek a rendszernek a fenntartása továbbra is indokolt. A magam részéről a jövőben is aktívan szeretnék részt venni a képzések szervezésében (előadóként és hallagatóként egyaránt).

Ebben a részben szeretnék kitérni a 2019 februárjában megrendezésre kerülő Jogásznapi, ahol lehetőség nyílik az orvosi protokollal és a szakértői bizonyítással kapcsolatos problémák megvitatására és ezzel összefüggésben arra is, hogy az eljárásokat hatékonyabbá tegyük (később már nem reprodukálható orvosi adatok – pl. ittasság, szűrcsatorna hossza -automatikus rögzítésével). Ezen a rendezvényen – hasonlóan a kollégiumi ülésekhez és az egyéb szakmai rendezvényeinkhez – a többi hivatásrend képviselői is részt vesznek.

5. A tudatos vezetés alapjai /Záró gondolatok/

A vázolt célokat természetesen csak akkor tudom megvalósítani, ha tudatosan törekszem a professzionális vezetés alapjainak az elsajátítására és megfelelően alkalmazkodom a kihívásokhoz. A digitális eszközök és módszerek elterjedésével a világ rohamosan átalakul és fejlődik, a jogszabályi környezet pedig folyamatosan

változik (ennek minden előnyével és hátrányával együtt). Ezekre a változásokra a bírósági vezetőknek nyitottnak és felkészültnek kell lenniük azzal, hogy a kollégák felkészítése sem szorulhat háttérbe.

A jó vezetőnek álláspontom szerint – többek között – hitelesnek, következetesnek, kiszámíthatónak, őszintének és példamutatónak kell lennie. Ezeket a tulajdonságokat magam is nagyon fontosnak tartom és munkám során törekszem ezen értékrend szerint dolgozni.

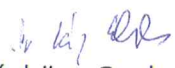
Vezetői kinevezésem óta mindig arra törekedtem, hogy a kollégák egy csapatba tartozónak érezzék magukat. A bírói függetlenség az ítélkezés legfontosabb biztosítója és értéke, azonban a bíró mégsem lehet egy teljesen elkülönült „sziget”. A közösséghez tartozás tudata, egymás segítése egyaránt szervezeti és személyes érdek. Vallom, hogy a kollégiumvezetőnek ezen a téren példát kell mutatnia. Ennek megfelelően jelenleg – a másodfokú ügyhátralék csökkentése érdekében – a kötelezően előírtnál nagyobb mértékben ítélkezem. Ezt a gyakorlatot szeretném a jövőben is követni.

Kiemelten fontosnak tartom a kommunikációt, ezen belül is a vezetői döntések okainak közérthető, őszinte megvilágítását. Ugyanígy meghatározó az is, hogy a kollégák mindig kellően motiváltak és együttműködőek legyenek. Személyes tapasztalatom szerint a Kecskeméti Törvényszéken ez megvalósul.

Vezetőként kiemelt figyelmet fordítok az Országos Bírósági Hivatallal, a bíróságokkal, az ügyészséggel és más hivatásrendekkel a folyamatos, kölcsönös kommunikációra. Nagyon fontosak számomra a szakmai visszajelzések, észrevételek, melyeket munkám során igyekszem figyelembe venni.

Bízom abban, hogy az eddigi munkám és a Pályaműben megfogalmazott célkitűzések alapján az Országos Bírósági Hivatal elnöke, a Kecskeméti Törvényszék Büntető Kollégiuma és összbírói értekezlete megtisztelt bizalmával és támogatásával.

Kecskemét, 2019. január 15.

dr. Sárközy Szabolcs
kollégiumvezető